

KOMPASS:
GRIS

Kännetecknen för sjuk sugga

Så upptäcker du sjukdom

En sjuk eller skadad sugga uppvisar både avvikande beteende och utseende. I inledningen av sjukdomsfasen är tecknen mindre märkbara. Därför är det viktigt att under det dagliga arbetet ta sig tid att se varje gris så att eventuell sjukdom eller skada upptäcks tidigt. Då kan en lämplig behandling eller åtgärd snabbt sättas in.

Kännetecknen för en sjuk sugga

- Äter inte.
- Reser sig inte självmant.
- Ligger på magen (bukläge, se bild).
- Belastar inte alla ben jämnt.
- Har kraftiga eller onormala flytningar.
- Har smågrisar som fryser, piper eller är svaga.
- Har smågrisar med diarré.

Behandling eller avlivning

Alla grisar ska resa sig upp i samband med rengöring. När strö tilldelas kontrolleras att alla grisar är aktiva. Under utfodringen är det viktigt att uppmärksamma grisar som inte reser sig eller som på annat sätt avviker från de övriga i boxen, och dessa ska märkas. Ta god tid på dig vid tillsynen och observera noggrant om någon gris avviker i beteende eller utseende. Efter rengöring, strötilldelning och utfodring bör en runda göras för att säkerställa att alla grisar är tillfreds. Eventuella sjuka grisar ska behandlas och journalföras.

Till vänster: Feber, temperatur över 39 °C, är första tecknet på infektion eller annan sjukdom.
Till höger: Sugga i bukläge med juverproblem.

Vid misstanke om sjukdom

Vid misstanke om sjukdom mäts grisens temperatur i ändtarmen. Feber, temperatur över 39 °C, är första tecknet på infektion eller annan sjukdom. Följ upp med fler temperaturmätningar och övervaka suggans allmäntillstånd.

Exempel på produktionsstörningar

- Dålig aptit – kontrollera vattentillgången, utfodringen och fodret. Är suggan förstoppad se till att suggan rör på sig och får i sig vätska.
- Svårigheter att röra sig – hjälp suggan upp och kontrollera klövar och ben. Hon kan även få mjukt underlag i sjukbox och vid misstänkt benbrott sker avlivning.
- Nedsatt eller dålig mjölkproduktion – kontrollera suggans juver, vattentillgång, utfodring och smågrisarnas hälsoläge.

Ge behandling omgående

- Om suggan är sjuk ska hon omgående behandlas enligt veterinärs anvisningar.
- Det kan vara vid produktionsstörningar, men också till exempel om hon har kraftiga eller illaluktande flytningar, juverproblem och mörk urin med klumpar.